

Załącznik do Uchwały Nr 25/VIII/13
Rady Nadzorczej KGHM Polska Miedź S.A.
z dnia 8 maja 2013r.

KGHM POLSKA MIEDŹ S.A.

RADA NADZORCZA

Zwięzła ocena sytuacji KGHM Polska Miedź S.A. za rok obrotowy 2012, uwzględniająca ocenę systemu kontroli wewnętrznej oraz systemu zarządzania ryzykiem istotnym dla Spółki

Maj, 2013

**Zwięzła ocena sytuacji KGHM Polska Miedź S.A. za rok obrotowy 2012,
uwzględniająca ocenę systemu kontroli wewnętrznej
oraz systemu zarządzania ryzykiem istotnym dla Spółki**

Spis treści

Wstęp.....	2
1. Wyniki ekonomiczne KGHM Polska Miedź S.A. w 2012 r.	2
2. Realizacja strategii i misji Spółki	4
3. Ocena systemu zarządzania ryzykiem finansowym w Spółce w 2012 roku.....	6
4. Ocena systemu audytu wewnętrznego i kontroli wewnętrznej.....	9
5. Wybrane zagadnienia wymagające uwagi	10

Zwięzła ocena sytuacji KGHM Polska Miedź S.A. za rok obrotowy 2012, uwzględniająca ocenę systemu kontroli wewnętrznej oraz systemu zarządzania ryzykiem istotnym dla Spółki

Wstęp

Zgodnie z rozdziałem III pkt 1 ppkt 1) „Dobrych Praktyk Spółek Notowanych na GPW” Rada Nadzorcza KGHM Polska Miedź S.A. przedkłada zwięzłą ocenę sytuacji Spółki z uwzględnieniem oceny systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej Spółki. Ocena ta została przygotowana w oparciu o przedłożone przez Zarząd dokumenty, dyskusje przeprowadzone z udziałem Zarządu i innymi osobami zapraszany na posiedzenia Rady, a także z uwzględnieniem sprawozdań finansowych i sprawozdań Zarządu z działalności Spółki oraz na podstawie wniosków wynikających z badania ksiąg rachunkowych Spółki przez Biegłego Rewidenta.

1. Wyniki ekonomiczne KGHM Polska Miedź S.A. w 2012 r.

1.1 Warunki makroekonomiczne w 2012 roku

Po rekordowym 2011 roku na rynku metali przemysłowych i szlachetnych, ubiegły rok przyniósł korektę notowań. Średnia roczna cena miedzi elektrolitycznej w 2012 r. na Londyńskiej Giełdzie Metali wyniosła 7 950 USD/t i była o 10% niższa niż w roku 2011, w którym osiągnęła wartość 8 811 USD/t, natomiast średnioroczne notowania srebra na Londyńskim Rynku Kruszców w 2012 r. osiągnęły poziom 31,15 USD/troz (1 002 USD/kg), co oznacza spadek o 11% w stosunku do notowań w roku 2011 – 35,12 USD/troz (1 129 USD/kg).

Kurs USD/PLN (NBP) w 2012 r. wyniósł 3,26 USD/PLN i był wyższy w porównaniu z poprzednim rokiem o 10 proc. (2,96 USD/PLN). W 2012 r. minimalny kurs USD/PLN zanotowano w drugiej połowie grudnia na poziomie 3,07 USD/PLN, a wartość maksymalną na początku czerwca – 3,58 USD/PLN.

1.2 Produkcja górnicza i hutnicza

Produkcja górnicza w Spółce, w porównaniu do 2011 r., pozostała na zbliżonym poziomie, przy czym pogorszenie zawartości miedzi w urobku (spowodowane eksploatacją w rejonach o niższym okruszcowaniu rudy miedzi - średnia zawartość miedzi w wydobywym urobku wyniosła 1,59% wobec poziomu 1,61% w 2011 roku) zrekompensowane zostało zwiększonym wydobywaniem urobku (wynikającym ze wzrostu wydobywania dobowego w dni robocze oraz z intensyfikacji pracy w dni ustawowo wolne od pracy).

Produkcja miedzi elektrolitycznej w 2012 r. była nieznacznie (1%) niższa od poziomu z roku 2011, który był najwyższy w historii Spółki. Utrzymanie zbliżonego poziomu produkcji, pomimo wyższej produkcji z zapasów w roku poprzednim, było możliwe dzięki zwiększonemu udziałowi produkcji ze wsadu obcego w postaci złomów, miedzi blister oraz importowanego koncentratu. Uzupelnienie wsadu własnego obcym, pozwoliło na efektywne wykorzystanie istniejących w hutach możliwości technologicznych.

W stosunku do 2011 r. produkcja złota metalicznego wzrosła o 212 kg, tj. 30%, głównie w związku z wyższą zawartością złota w zakupionych obcych materiałach miedzionośnych. Ponadto produkcja srebra i ołowiu wzrosła odpowiednio o 14 t (1%) i 2,3 tys. t (9%).

Produkcja pozostałych wyrobów hutniczych (walcówka, drut OFE i CuAg oraz wlewki) była pochodną skali produkcji miedzi elektrolitycznej, stosowanych surowców oraz zapotrzebowania na rynku.

1.3 Przychody ze sprzedaży

W 2012 roku, w odniesieniu do roku poprzedniego, w Spółce odnotowano zwiększenie wolumenu sprzedaży miedzi o 13 tys. t (2%). Wolumen sprzedaży metali szlachetnych był wyższy w porównaniu z rokiem poprzednim – sprzedaż srebra wyniosła 1 267 t i była wyższa o 7% (88 t), natomiast sprzedaż złota wyniosła 908 kg i była wyższa o 38% (248 kg).

Zwięzła ocena sytuacji KGHM Polska Miedź S.A. za rok obrotowy 2012, uwzględniająca ocenę systemu kontroli wewnętrznej oraz systemu zarządzania ryzykiem istotnym dla Spółki

W konsekwencji ogółem przychody ze sprzedaży produktów KGHM Polska Miedź S.A. w 2012 r. osiągnęły poziom 20 510 mln zł i były wyższe o 3% od przychodów osiągniętych w 2011 roku, głównie w efekcie wzrostu ilości sprzedaży miedzi oraz metali szlachetnych. W zakresie sprzedaży miedzi i wyrobów z miedzi odnotowano wzrost przychodów o 2%. Przychody ze sprzedaży srebra oraz złota w porównaniu z ich poziomem z 2011 r. były wyższe odpowiednio o 6% i 39%.

Ponadto wartość przychodów ze sprzedaży w 2012 roku uwzględnia dodatni wynik z rozliczenia instrumentów zabezpieczających w wysokości 333 mln zł (w roku poprzednim 242 mln zł).

1.4 Koszty podstawowej działalności operacyjnej

W 2012 roku koszty ogółem według rodzaju uległy zwiększeniu o 2 963 mln zł, tj. o 27%, głównie z tytułu:

- wprowadzonego od kwietnia 2012 roku podatku od wydobycia niektórych kopalin (+1 596 mln zł),
- wyższej wartości zużycia obcych materiałów wsadowych (+762 mln zł) z uwagi na wzrost wolumenu zużycia o 30 tys. t Cu (z czego 25 tys. t dotyczyło produkcji miedzi elektrolitycznej),
- kosztów świadczeń pracowniczych (+206 mln zł) – przede wszystkim na skutek wzrostu wynagrodzeń o 5% i składek rentowych o 2 punkty procentowe,
- usług obcych (+101 mln zł) – głównie z uwagi na wzrost zakresu rzeczowego górniczych robót przygotowawczych (+63 mln zł),
- materiałów i paliw (+99 mln zł) – przede wszystkim z uwagi na wzrost cen,
- amortyzacji (+100 mln zł) – z tytułu wzrostu wartości zrealizowanych inwestycji rzeczowych (+16%).

Sprężony jednostkowy koszt produkcji miedzi (koszt jednostkowy przed pomniejszeniem o wartość szlamów anodowych zawierających m.in. srebro i złoto) w 2012 roku w relacji do 2011 roku uległ zwiększeniu o 4 008 zł/t, tj. o 23%, głównie z uwagi na wprowadzenie podatku od wydobycia niektórych kopalin (+2 346 zł/t) oraz wzrost wartości obcych materiałów miedzionośnych (+1 182 zł/t) na skutek zwiększenia wolumenu zużycia o 20% przy cenie zakupu na poziomie roku 2011.

1.5 Wyniki finansowe

W 2012 r. Spółka zrealizowała zysk netto w wysokości 4 868 mln zł, co oznacza spadek o 6 526 mln zł (o 57%) w stosunku do wyniku zrealizowanego w 2011 r., na co złożyły się przede wszystkim:

- zwiększenie przychodów ze sprzedaży o 640 mln zł, na które wpłynęły się przede wszystkim:
 - niższe notowania miedzi i srebra odpowiednio o 10% i 11% (-2 129 mln zł),
 - zmiana kursu walutowego USD/PLN z 2,96 USD/PLN do 3,26 USD/PLN (+1 968 mln zł),
 - wzrost wolumenu sprzedaży podstawowych produktów – miedzi o 13,4 tys. t, srebra o 87 t oraz złota o 247 kg (+693 mln zł),
 - zmiana wartości korekty przychodów ze sprzedaży z tytułu zabezpieczeń (+91 mln zł),
- wzrost kosztów podstawowej działalności operacyjnej o 2 942 mln zł, głównie na skutek obciążenia wyniku podatkiem od wydobycia niektórych kopalin w kwocie 1 327 mln zł

Zwięzła ocena sytuacji KGHM Polska Miedź S.A. za rok obrotowy 2012, uwzględniająca ocenę systemu kontroli wewnętrznej oraz systemu zarządzania ryzykiem istotnym dla Spółki

- od kwietnia 2012 r. oraz wyższych kosztów zużycia obcych materiałów wsadowych (762 mln zł),
- zbycie jednostek zależnych i stowarzyszonych – w 2011 r. Spółka zrealizowała zysk na sprzedaży Polkomtel S.A. oraz DIALOG S.A. w wysokości 2 662 mln zł, podczas gdy w 2012 r. nie wystąpiły transakcje sprzedaży akcji i udziałów w jednostkach zależnych i stowarzyszonych,
 - zmiana wartości różnic kursowych o -1 461 mln zł (z +895 mln zł w 2011 r. do -566 mln zł w 2012 r.) – wysoki poziom różnic kursowych wynikał z kumulacji środków pieniężnych w związku z planowaną transakcją nabycia Quadra FNX,
 - zmniejszenie o 405 mln zł wyniku z tytułu wyceny i realizacji instrumentów pochodnych,
 - odpisy z tytułu utraty wartości aktywów dostępnych do sprzedaży – na dzień 31 grudnia 2012 r. dokonano odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości inwestycji w łącznej kwocie -158 mln zł, z czego -151 mln zł dotyczyło spółki Tauron Polska Energia S.A., a -7 mln zł spółki Abacus Mining&Exploration Corporation.
 - niższy o 784 mln zł podatek dochodowy (zmniejszenie podstawy opodatkowania),

1.6 Wybrane wskaźniki finansowe

	2010	2011	2012
Stopa zwrotu z aktywów (ROA)	23,0	39,0	17,3
Stopa zwrotu z kapitału własnego (ROE)	31,6	49,3	22,2
Płynność szybka	1,9	3,9	0,7
Płynność bieżąca	2,6	4,5	1,5
Stopa zadłużenia	27,1	20,9	22,2
Trwałość struktury finansowania	84,9	86,8	86,5

Zmniejszenie osiągniętego w 2012 r., w odniesieniu do 2011 roku, wyniku netto Spółki spowodowało pogorszenie poziomu wskaźników rentowności ROA (z 39% do 17%) i ROE (z 49% do 22%).

Realizacja transakcji nabycia Quadra FNX oraz wypłata dywidendy za 2011 rok skutkowało obniżeniem poziomu gotówki i w konsekwencji wskaźników płynności – poziom wskaźnika płynności szybkiej uległ zmniejszeniu z 3,9 do 0,7 natomiast bieżącej – z 4,5 do 1,5.

Wzrost stopy zadłużenia był skutkiem niższej wartości kapitału, przy podobnym poziomie zobowiązań. Należy jednak podkreślić, że na dzień 31 grudnia 2012 r. Spółka posiadała zobowiązania z tytułu kredytów bankowych na kwotę 1 013 mln zł, podczas gdy w 2011 r. nie korzystano z tej formy finansowania. Jednocześnie o 1 198 mln zł obniżeniu uległa wartość zobowiązań z tytułu bieżącego podatku dochodowego.

2. Realizacja strategii i misji Spółki

W 2012 r. KGHM Polska Miedź S.A. konsekwentnie wdrażała przyjętą Strategię rozwoju. Proces wdrażania Strategii Spółki odbywał się poprzez inwestowanie w zdefiniowany na początku i stale aktualizowany portfel projektów strategicznych realizujących zamierzone cele na poziomie inicjatyw strategicznych każdego z filarów określonych w Strategii. Główne projekty realizowane w 2012 r. to:

- W I kwartale 2012 r. KGHM Polska Miedź S.A. zrealizowała transakcję przyjaznego **przejęcia kanadyjskiej spółki Quadra FNX** za łączną cenę wynoszącą 2 900 mln CAD (co stanowiło równowartość 9 147 mln zł wg kursu średniego Narodowego Banku Polskiego dla CAD/PLN z dnia 5 marca 2012 r.). Transakcja sfinansowana została ze środków własnych Spółki. Zmieniono nazwę przejętej spółki

**Zwięzła ocena sytuacji KGHM Polska Miedź S.A. za rok obrotowy 2012,
uwzględniająca ocenę systemu kontroli wewnętrznej
oraz systemu zarządzania ryzykiem istotnym dla Spółki**

- na KGHM INTERNATIONAL LTD. W 2012 r. trwały prace związane z integracją spółki w ramach Grupy Kapitałowej KGHM,
- W kwietniu 2012 r. KGHM Polska Miedź S.A. skorzystała z prawa opcji powiększenia udziału w spółce **KGHM Ajax Mining Inc.** z 51% do 80%. We wrześniu 2012 r. zarządzanie projektem objęła spółka KGHM INTERNATIONAL LTD,
 - Udostępnienie obszaru koncesyjnego **Głogów Głęboki Przemysłowy** kontynuowane od 2006 r., w ramach którego realizowano budowę szybu GG-1 oraz wykonywanie wyrobisk chodnikowych kapitalnych dla udostępnienia obszaru górniczego GG-P wraz z zabudową infrastruktury technicznej,
 - „**Budowa szybu SW-4**” dla udostępnienia złoża poniżej poziomu 1 000 m w kopalni Polkowice-Sieroszowice przy założeniu równomiernego zczyrpywania zasobów rudy,
 - **Badania nad zastosowaniem mechanicznego urabiania skał w warunkach kopalń KGHM Polska Miedź S.A.** pod kątem opracowania i wdrożenia technologii kombajnowej, będącej alternatywą dla obecnie stosowanych systemów komorowo-filarowych, w których urabianie wykonywane jest z wykorzystaniem technik strzałowych,
 - **Koncesja 2013**, projekt polegający na uzyskaniu w terminie do końca 2013 r. nowych koncesji na wydobywanie rud miedzi ze złóż obecnie użytkowanych przez KGHM Polska Miedź S.A.,
 - „**Program Modernizacji Pirometalurgii**”, którego celem jest stworzenie zintegrowanej funkcjonalnie i efektywnej kosztowo, przyjaznej dla otoczenia struktury hutnictwa KGHM Polska Miedź S.A. Program jest przedsięwzięciem wieloletnim, którego realizację rozpoczęto w 2008 r. Ukończenie prac projektowych przewiduje się do końca 2015 r.,
 - Wieloletnie programy **automatyzacji i modernizacji procesu wzbogacania rudy** uwzględniające wymianę maszyn flotacyjnych i zespołu napędów młynów, modernizację układów klasyfikacji oraz program poprawy efektywności energetycznej zabudowanego parku maszynowego, a także wdrożenie kompleksowego utrzymania ruchu w Zakładach Wzbogacania Rud,
 - „**Budowa bloków gazowo-parowych w EC Głogów i EC Polkowice**” o mocy zainstalowanej 90 MWe i planowanej produkcji energii elektrycznej 560 GWh przeznaczonej w całości na własne potrzeby energetyczne Spółki.
 - „**Budowa źródła wytwarzania energii elektrycznej w oparciu o wykorzystanie gazu ziemnego, jako surowca do jej produkcji na terenie obecnej Elektrowni Blachownia**”.

W ramach realizacji porozumienia zawartego w dniu 20 stycznia 2010 r. z TAURON Polska Energia S.A. i TAURON Wytwarzanie S.A. oraz na podstawie uzyskanej w dniu 23 lipca 2012r. zgody Komisji Europejskiej (właściwego organu ochrony konkurencji) w sprawie koncentracji, w dniu 5 września 2012 r. KGHM Polska Miedź S.A. utworzyła spółkę celową z TAURON Wytwarzanie S.A. pod nazwą „Elektrownia Blachownia Nowa sp. z o.o.” KGHM Polska Miedź S.A. objęła 50% udziałów w kapitale zakładowym spółki celowej. Kapitał zakładowy Spółki wynosi 65 mln zł.

Wraz z zawiązaniem spółki, została podpisana Umowa Wspólników regulująca szczegółowe zasady współpracy stron przy realizacji przedsięwzięcia obejmującego przygotowanie, budowę oraz eksploatację bloku gazowo-parowego o mocy ok. 850 MW na terenie, należącej do wytwórczej spółki Grupy TAURON, Elektrowni Blachownia w Kędzierzynie-Koźlu. Zgodnie z Umową, Wspólnicy przewidują, że szacowane łączne nakłady na inwestycję w latach 2012-2017 wyniosą około 3,5 mld zł. Projekt

Zwięzła ocena sytuacji KGHM Polska Miedź S.A. za rok obrotowy 2012, uwzględniająca ocenę systemu kontroli wewnętrznej oraz systemu zarządzania ryzykiem istotnym dla Spółki

zrealizowany zostanie w formule project finance - co najmniej 50% jego budżetu zostanie sfinansowane ze źródeł zewnętrznych.

W 2012 r. spółka celowa realizowała prace związane z przygotowaniem inwestycji obejmujące pozyskanie niezbędnej dokumentacji m.in. projekty branżowe, pozwolenie na budowę, warunki przyłączeń oraz uruchomienie procedur postępowań przetargowych związanych z wyborem doradców oraz realizatora budowy bloku.

– „Poszukiwanie i zagospodarowanie złóż gazu z łupków w Polsce (Projekt KCT)”

W dniu 4 lipca 2012 r. KGHM Polska Miedź S.A. zawarła Umowę Ramową z następującymi spółkami: Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo S.A. (PGNiG), ENEA S.A., PGE Polska Grupa Energetyczna S.A., oraz TAURON Polska Energia S.A. w sprawie współpracy przy poszukiwaniu, rozpoznawaniu i wydobywaniu węglowodorów w utworach geologicznych objętych posiadaną przez PGNiG koncesją na poszukiwanie i rozpoznawanie złóż ropy naftowej i gazu ziemnego dotyczącą obszaru Wejherowo na padach Kochanowo, Częstkowo i Tępcz o powierzchni ok. 160 km² (Projekt KCT).

Szacowane nakłady na poszukiwanie, rozpoznawanie i wydobywanie w ramach pierwszych trzech lokalizacji zdefiniowanego obszaru współpracy szacuje się na około 1 720 mln zł. Strony umowy są w trakcie opracowania szczegółowych warunków współpracy (w tym: budżet i harmonogram projektu, udziały stron w finansowaniu wydatków wynikających z uzgodnionego budżetu, udziały w zyskach z projektu oraz zasady odpowiedzialności, m.in. kary umowne).

– „Przygotowanie budowy i eksploatacji pierwszej polskiej elektrowni jądrowej”.

W dniu 5 września 2012 r. KGHM Polska Miedź S.A. oraz PGE Polska Grupa Energetyczna S.A., Tauron Polska Energia S.A. i ENEA S.A. podpisały list intencyjny dotyczący nabycia udziałów w spółce celowej, powołanej do budowy i eksploatacji pierwszej polskiej elektrowni jądrowej. Zgodnie z listem intencyjnym spółki wspólnie wypracują projekt umowy, która będzie regulowała ich prawa i obowiązki przy realizacji projektu, przy założeniu pełnienia przez PGE Polska Grupa Energetyczna S.A. roli wiodącej.

3. Ocena systemu zarządzania ryzykiem finansowym w Spółce w 2012 roku

Główne ryzyka finansowe, na które Spółka jest narażona w ramach prowadzonej działalności to:

- rynkowe (m.in. ryzyko zmian cen metali, ryzyko zmian kursów walutowych, ryzyko zmian stóp procentowych),
- ryzyko płynności,
- ryzyko kredytowe.

3.1 Zarządzanie ryzykiem rynkowym

Za zarządzanie ryzykiem rynkowym w Spółce i przestrzeganie przyjętej w tym zakresie polityki odpowiada Zarząd. Głównym podmiotem zajmującym się zarządzaniem ryzykiem rynkowym jest Komitet Ryzyka Rynkowego, który rekomenduje Zarządowi działania w tym obszarze. Podstawową techniką zarządzania ryzykiem rynkowym są strategie zabezpieczające wykorzystujące instrumenty pochodne. Stosowany jest również hedging naturalny.

Spółka na bieżąco prowadzi analizy rynków metali oraz walut, które są podstawą podejmowania decyzji o wdrożeniu strategii zabezpieczających. Zarządzanie ryzykiem rynkowym zdeterminowane jest również sytuacją wewnętrzną Spółki. KGHM Polska Miedź S.A. stosuje rachunkowość zabezpieczeń przyszłych przepływów środków pieniężnych. Monitorowanie wielkości ryzyka rynkowego w Spółce opiera się na analizach wpływu

Zwięzła ocena sytuacji KGHM Polska Miedź S.A. za rok obrotowy 2012, uwzględniająca ocenę systemu kontroli wewnętrznej oraz systemu zarządzania ryzykiem istotnym dla Spółki

czynników ryzyka rynkowego na działalność Spółki (wynik finansowy, bilans, rachunek przepływów) m.in. z wykorzystaniem miary ryzyka rynkowego Earnings-at-Risk, opartej o metodologię Corporate Metrics.

W 2012 r. Spółka narażona była głównie na ryzyko zmian cen sprzedawanych na rynku metali: miedzi, srebra. Dodatkowo dla KGHM Polska Miedź S.A. bardzo istotne znaczenie miało ryzyko zmian kursów walutowych, w szczególności kursu USD/PLN. Zgodnie z polityką zabezpieczeń Spółka stosowała konsekwentne i stopniowe podejście w zarządzaniu ryzykiem rynkowym w celu zabezpieczenia się przed niekorzystnymi zmianami cen miedzi i kursu złotego względem dolara.

W 2012 r. Spółka wdrożyła strategię zabezpieczającą cenę miedzi o łącznym wolumenie 196,5 tys. ton i horyzoncie czasowym przypadającym na lata 2013-2015, wykorzystując instrumenty opcyjne (opcje azjatyckie), w tym: strategię opcyjne typu mewa oraz korytarz.

W okresie sprawozdawczym Spółka nie wdrożyła żadnych strategii zabezpieczających cenę srebra.

W przypadku terminowego rynku walutowego w 2012 r. Spółka wdrożyła transakcje zabezpieczające przychody ze sprzedaży o łącznym nominale 720 mln USD i horyzoncie czasowym przypadającym na lata 2014-2015. Spółka korzystała ze strategii opcyjnych typu korytarz (opcje europejskie).

Nominał strategii zabezpieczających cenę miedzi rozliczonych w 2012 r. stanowił około 35% (w 2011 r. 35%) zrealizowanej przez Spółkę całkowitej (dotyczy sprzedaży z produkcji z wsadów własnych oraz obcych) sprzedaży tego metalu. Dla sprzedaży srebra wskaźnik ten ukształtował się na poziomie około 27% (w 2011 r. 9%). W przypadku rynku walutowego, zabezpieczone przychody ze sprzedaży stanowiły około 16% (w 2011 r. 19%) całkowitych przychodów ze sprzedaży zrealizowanych przez Spółkę. Natomiast wynik na instrumentach pochodnych w 2012 r. ukształtował się na poziomie 249 mln zł.

Ryzyko stopy procentowej to możliwość niekorzystnego wpływu zmian stóp procentowych na wyniki Spółki. W 2012 r. Spółka narażona była na ten rodzaj ryzyka w związku z udzielaniem pożyczek, lokowaniem wolnych środków pieniężnych, uruchomieniem usługi cash pooling u rzeczywistego, pozyskiwaniem zewnętrznych źródeł finansowania.

W 2012 r. Spółka nie stosowała instrumentów zabezpieczających przed ryzykiem stopy procentowej.

3.2 Zarządzanie płynnością finansową

Za zarządzanie płynnością finansową w Spółce i przestrzeganie przyjętej w tym zakresie polityki odpowiada Zarząd. Spółka aktywnie zarządza płynnością finansową rozumianą jako zdolność do terminowego regulowania zobowiązań oraz do pozyskiwania środków na sfinansowanie bieżącej działalności i potrzeb inwestycyjnych.

W celu zminimalizowania ryzyka związanego z utratą płynności w 2012 r. Spółka korzystała z zewnętrznych źródeł finansowania w formie kredytów bankowych, zarówno obrotowych jak i w rachunku bieżącym. Otwarte linie kredytowe dostępne są w PLN, USD i EUR.

Jednocześnie w celu utrzymania płynności finansowej i zdolności kredytowej, pozwalającej na pozyskanie finansowania zewnętrznego przy rozsądnym poziomie kosztów, Spółka monitoruje kapitał, między innymi na podstawie wskaźnika kapitału własnego oraz wskaźnika dług netto/EBITDA.

Spółka zakłada utrzymanie wskaźnika kapitału Spółka własnego na poziomie nie niższym niż 0,5, natomiast wskaźnika dług netto/EBITDA na poziomie do 2,0.

**Zwięzła ocena sytuacji KGHM Polska Miedź S.A. za rok obrotowy 2012,
uwzględniająca ocenę systemu kontroli wewnętrznej
oraz systemu zarządzania ryzykiem istotnym dla Spółki**

3.3 Zarządzanie ryzykiem kredytowym

Za zarządzanie ryzykiem kredytowym w Spółce i przestrzeganie przyjętej w tym zakresie polityki odpowiada Zarząd. Głównym podmiotem zajmującym się realizacją działań w tym obszarze jest Komitet Ryzyka Kredytowego. KGHM Polska Miedź S.A. ocenia na bieżąco wiarygodność kredytową: klientów, z którymi zawiera transakcje fizycznej sprzedaży produktów; instytucji finansowych (banków/brokerów), z którymi zawierane są transakcje zabezpieczające oraz podmiotów, które są przedmiotem inwestycji bezpośrednich oraz kapitałowych.

W 2012 r. KGHM Polska Miedź S.A. narażona była na ryzyko kredytowe głównie w trzech obszarach, związanych z:

- należnościami z tytułu dostaw i usług,
- środkami pieniężnymi i lokatami bankowymi,
- transakcjami zabezpieczającymi.

Spółka ogranicza ekspozycję na ryzyko kredytowe związane z należnościami z tytułu dostaw i usług poprzez ocenę i monitoring kondycji finansowej kontrahentów, ustalanie limitów kredytowych oraz stosowanie zabezpieczeń wierzytelności. Nieodłącznym elementem procesu zarządzania ryzykiem kredytowym realizowanego w Spółce jest bieżący monitoring stanu należności oraz wewnętrzny system raportowania. Kredyt kupiecki otrzymują sprawdzeni, długoletni kontrahenci, a sprzedaż produktów nowym klientom w większości przypadków dokonywana jest na podstawie przedpłać. W 2012 r. Spółka posiadała zabezpieczenie większości należności w postaci weksli, blokady środków na rachunku, zastawów rejestrowych, gwarancji bankowych, gwarancji korporacyjnych, zastawów hipotecznych i inkas dokumentowych. Ponadto większość kontrahentów posiadających kredyt kupiecki, w kontraktach posiada zastrzeżenie prawa własności potwierdzone datą pewną.

W celu ograniczenia ryzyka niewypłacalności klientów Spółka zawarła umowę ubezpieczenia należności, którą objęte są należności od jednostek z kredytem kupieckim, od których nie otrzymano twardych zabezpieczeń lub otrzymano zabezpieczenia niepokrywające całości salda należności. Uwzględniając posiadane zabezpieczenia oraz limity kredytowe przyznane przez firmę ubezpieczeniową, według stanu na dzień 31 grudnia 2012 r. Spółka posiada zabezpieczenia dla 82% należności handlowych.

Koncentracja ryzyka kredytowego w Spółce związana jest z przyznawanymi terminami płatności kluczowym odbiorcom (w większości działającym na terenie Unii Europejskiej). W konsekwencji, na dzień 31 grudnia 2012 r. saldo należności od 7 największych odbiorców Spółki, pod względem stanu należności na koniec okresu sprawozdawczego, stanowi 66% salda należności z tytułu dostaw i usług (na dzień 31 grudnia 2011 r. odpowiednio 52%). Pomimo koncentracji ryzyka z tego tytułu Spółka ocenia, że ze względu na dostępne dane historyczne oraz wieloletnie doświadczenie we współpracy z klientami, jak również stosowane zabezpieczenia występuje niski stopień ryzyka kredytowego.

Wszystkie podmioty, z którymi Spółka zawierała transakcje depozytowe w 2012 r. działają w sektorze finansowym. Są to wyłącznie banki zarejestrowane w Polsce bądź działające w Polsce w formie oddziałów banków zagranicznych, należące do europejskich i amerykańskich instytucji finansowych posiadających rating na poziomie najwyższym (15% depozytów), średniowysokim (37% depozytów) i średnim (48% depozytów), a także dysponujące odpowiednim kapitałem własnym oraz silną i ustabilizowaną pozycją rynkową. Na dzień 31 grudnia 2012 r. maksymalny udział jednego banku w odniesieniu do wysokości środków ulokowanych przez Spółkę wyniósł 20%.

Wszystkie podmioty, z którymi Spółka zawiera transakcje w instrumentach pochodnych działają w sektorze finansowym. Są to instytucje finansowe (głównie banki) posiadające

Zwięzła ocena sytuacji KGHM Polska Miedź S.A. za rok obrotowy 2012, uwzględniająca ocenę systemu kontroli wewnętrznej oraz systemu zarządzania ryzykiem istotnym dla Spółki

wysoki i średni rating. Według wartości godziwej na dzień 31 grudnia 2012 r. maksymalny udział jednego podmiotu w odniesieniu do ryzyka kredytowego wynikającego z otwartych transakcji pochodnych zawartych przez Spółkę oraz nierozliczonych instrumentów pochodnych wyniósł 17%. W związku z dywersyfikacją zarówno podmiotową jak i geograficzną ryzyka, jak również biorąc pod uwagę wartość godziwą aktywów i zobowiązań wynikających z transakcji pochodnych, Spółka nie jest znacząco narażona na ryzyko kredytowe w związku z zawartymi transakcjami pochodnymi. W celu ograniczenia przepływów pieniężnych i jednocześnie ograniczenia ryzyka kredytowego, Spółka dokonuje rozliczeń netto (na podstawie zawartych z kontrahentami porozumień ramowych) do poziomu dodatniego salda wyceny transakcji w instrumentach pochodnych z danym kontrahentem.

4. Ocena systemu audytu wewnętrznego i kontroli wewnętrznej

4.1 Audyt wewnętrzny

Spółka systematycznie bada i monitoruje mechanizmy kontrolne oraz identyfikuje potencjalne ryzyka w poszczególnych procesach występujących w Spółce. Funkcję tę sprawuje audyt wewnętrzny, który jest niezależny w swoich działaniach.

Czynności audytowe skupiają się na szacowaniu ryzyka oraz badaniu funkcjonowania systemów kontroli w procesie w oparciu o gromadzone dane (informacja i komunikacja) danego środowiska kontroli w celu doskonalenia funkcjonowania procesu.

W wyniku przeprowadzonych zadań audytowych w 2012 roku zostały przekazane przez Zarząd do realizacji rekomendacje/działania naprawcze eliminujące nieskuteczne mechanizmy kontrolne oraz minimalizujące potencjalne ryzyka w procesach: zarządzanie inwestycjami strategicznymi, wybór dostawców, zarządzanie dostawami materiałów i surowców oraz usług, zarządzanie remontami, zarządzanie technologią informatyczną, zarządzanie majątkiem obrotowym.

Wdrożenie rekomendacji jest na bieżąco monitorowane przez Zarząd oraz oceniane przez Komitet Audytu Rady Nadzorczej KGHM Polska Miedź S.A.

4.2 Ocena systemu kontroli wewnętrznej

Kontrola wewnętrzna (instytucjonalna) jest realizowana przez wyodrębnioną w strukturze KGHM Polska Miedź S.A. komórkę organizacyjną – Departament Kontroli Wewnętrznej.

System kontroli wewnętrznej w KGHM Polska Miedź S.A. oparty jest o zasady niezależności i obejmuje wszystkie dziedziny Spółki, w tym obszary mające bezpośrednio lub pośrednio wpływ na prawidłowość jej działania.

Jednocześnie utrzymany jest w pełnym zakresie obowiązek samokontroli pracowników oraz wymóg sprawowania kontroli funkcjonalnej przez wszystkie szczeble kierownicze w ramach obowiązków koordynacyjno – nadzorczych.

W 2012 roku Departament Kontroli Wewnętrznej realizował 12 kontroli planowych oraz 7 zadań kontrolnych o charakterze doraźnym. Kontrole przeprowadzono w Oddziałach KGHM Polska Miedź S.A. oraz w trzech Spółkach Grupy Kapitałowej KGHM Polska Miedź.

Przeprowadzone kontrole wykazały nieprawidłowości i uchybienia najczęściej o charakterze formalno-prawnym (nieprawidłowa realizacja uregulowań wewnętrznych), ponadto nieprawidłowości w realizacji usług przez Wykonawców na rzecz Oddziałów KGHM Polska Miedź S.A., niewłaściwe funkcjonowanie stosowanych urządzeń technicznych oraz naruszenia obowiązków pracowniczych.

Sformułowane w stosunku do Stron Kontrolowanych rekomendacje pokontrolne (które wykonano lub są w trakcie realizacji), miały na celu wyeliminowanie stwierdzonych

Zwięzła ocena sytuacji KGHM Polska Miedź S.A. za rok obrotowy 2012, uwzględniająca ocenę systemu kontroli wewnętrznej oraz systemu zarządzania ryzykiem istotnym dla Spółki

nieprawidłowości, wdrożenie procesu naprawczo-dostosowawczego do obowiązujących norm prawa, a także poprawę skuteczności kontroli funkcjonalnej realizowanej przez kierownictwo w ramach zadań koordynacyjno-nadzorczych.

5. Wybrane zagadnienia wymagające uwagi

5.1 Integracja KGHM International

Po zakończeniu transakcji nabycia Quadra FNX (obecnie KGHM International) należy zwrócić szczególną uwagę na realizację procesu integracji z Grupą Kapitałową KGHM w celu zapewnienia optymalnego modelu nadzoru i współpracy pomiędzy KGHM Polska Miedź S.A. a KGHM International, tak aby zapewnić jak najszersze spektrum efektów synergii.

W celu wprowadzenia w/w. modelu Zarząd KGHM Polska Miedź S.A. podjął uchwałę w sprawie implementacji polityki dotyczącej nadzoru i sposobu podejmowania decyzji w ramach Grupy KGHM. „Polityka Koordynacji, Wsparcia i Integracji z KGHM International Ltd.” określa główne cele, struktury organizacyjne oraz produkty działania tych struktur w zakresie nadzoru i integracji z KGHM International Ltd.

„Polityka Koordynacji, Wsparcia i Integracji z KGHM International Ltd.” realizowana jest przez Radę Koordynacji i Integracji wraz ze wspomagającymi ją komitetami funkcjonalnymi, przedkładającymi rekomendacje dotyczące istotnych działań zgodnie z przypisanymi zakresami merytorycznymi oraz pełniącymi rolę doradczą wobec Zarządu KGHM Polska Miedź S.A., Zarządu KGHM International Ltd. oraz Rady Dyrektorów KGHM International Ltd.

Struktura organizacyjna funkcjonująca w ramach polityki odpowiedzialna jest za: bieżącą współpracę pomiędzy spółkami, efektywną wymianę informacji, zapewnienie spójności działań oraz wczesną identyfikację kluczowych ryzyk oraz określanie sposobów ich mitygacji.

5.2 Inwestycja w Sierra Gorda

Projekt Sierra Gorda obejmuje budowę kopalni odkrywkowej na jednym z największych nowych złóż miedzi i molibdenu na świecie. Uruchomienie produkcji w Sierra Gorda przewidywane jest na 2014 r. Planowana roczna produkcja: około 220 tys. ton miedzi, 11 tys. ton molibdenu, 2 tony złota przez ponad 20 lat.

W I kwartale 2013 r. dokonano ostatecznej weryfikacji nakładów inwestycyjnych projektu. Szacowane całkowite nakłady inwestycyjne na uruchomienie projektu wyniosą około 3,9 mld USD wobec 2,9 mld USD prognozowanych w lutym 2011 roku. Głównymi czynnikami wzrostu nakładów są: rosnące koszty pracy oraz usług i materiałów, inflacja i aprecjacja peso, zwiększone wymogi prawne odnośnie budynków i ochrony środowiska oraz zmiany zakresu projektu. Jednakże, dzięki szeregowi działań zapobiegawczych, w tym realizacji polityki hedgingu oraz kontroli poziomu wydatków, ograniczono częściowo wpływ czynników zewnętrznych na realizację inwestycji Sierra Gorda. Wszyscy udziałowcy spółki joint venture Sierra Gorda zamierzają zgodnie kontynuować działania w celu obniżenia nakładów inwestycyjnych oraz wdrożyć program leasingu maszyn górniczych.

Ze względu na kluczowe znaczenie projektu Sierra Gorda dla rozwoju Grupy Kapitałowej Spółka w sposób bezpośredni sprawuje nadzór nad realizacją projektu.

5.3 Podatek od wydobycia niektórych kopalni

Począwszy od kwietnia 2012 r. istotnym, nowym elementem kosztowym jest podatek od wydobycia niektórych kopalni, wprowadzony Ustawą o podatku od wydobycia niektórych kopalni z dnia 2 marca 2012 r., która weszła w życie z dniem 18 kwietnia 2012 r.

Podatek od wydobycia niektórych kopalni, naliczany jest od ilości miedzi i srebra zawartej w wyprodukowanym koncentracie i jest uzależniony od notowań powyższych metali i kursu

Zwięzła ocena sytuacji KGHM Polska Miedź S.A. za rok obrotowy 2012, uwzględniająca ocenę systemu kontroli wewnętrznej oraz systemu zarządzania ryzykiem istotnym dla Spółki

USD/PLN. Podatek obciąża koszt wytworzenia, natomiast nie stanowi kosztu uzyskania przychodów, w związku z powyższym nie pomniejsza podstawy opodatkowania. W efekcie podatek stanowi stałe, istotne obciążenie dla wyników.

5.4 Koncesje 2013

Działalność w zakresie eksploatacji złóż rud miedzi KGHM Polska Miedź S.A. opiera się na posiadanych koncesjach wydanych przez Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa oraz Ministra Środowiska w latach 1993 – 2004, z których większość wygaśnie do grudnia 2013 r.

W związku z powyższym Spółka uruchomiła w 2010 r. Projekt KONCESJA 2013, którego celem jest uzyskanie koncesji na wydobywanie rud miedzi z ww. złóż na maksymalny, możliwy do uzyskania w świetle obowiązujących przepisów okres 50 lat. Obecny stan prac nad uzyskaniem w/w koncesji oraz podjęte przez Spółkę działania nie wskazują na zagrożenie dla kontynuacji działalności Spółki.

5.5 Kompleksowy System Zarządzania Ryzykiem w Grupie Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A.

W 2012 roku KGHM Polska Miedź S.A. rozpoczął prace zmierzające do wdrożenia całościowego zintegrowanego systemu zarządzania ryzykiem wspierającego proces zarządczy na poziomie strategicznym i operacyjnym dla Grupy Kapitałowej KGHM Polska Miedź.

Projekt ten jest elementem realizacji Strategii, a także rozwoju umiejętności i sprawności organizacji, doskonalenia ładu korporacyjnego i wzmacniania zaufania inwestorów do Spółki. Skuteczne wdrożenie takiego systemu wzmocni odporność Spółki, jej przewidywalność i stabilność, odpowiedzialność wobec akcjonariuszy, a także zdolność adaptacji do zmiennych warunków otoczenia biznesowego.

W 2012 roku zrealizowano prace obejmujące m.in. analizę i ocenę rozwiązań wdrożonych w Spółce, w zakresie zarządzania ryzykiem na tle wymogów regulacyjnych oraz najlepszych praktyk sektorowych oraz projektowanie systemu zarządzania ryzykiem w tym m.in.: strukturę organizacyjną, czynności, role i zakresy odpowiedzialności.

Integralną częścią projektu jest przeprowadzenie programu szkoleń dla kadry zarządzającej oraz pracowników Grupy Kapitałowej KGHM Polska Miedź w kwestii zarządzania ryzykiem na poziomie podstawowym (zasady oraz przyjęty model zarządzania ryzykiem) [zrealizowane na przełomie roku 2012/13] oraz zaawansowanym (dedykowane warsztaty dla docelowych grup uczestników/ról procesu zarządzania ryzykiem).

W 2013 roku kontynuowane będą prace w ramach kolejnych etapów projektu, którego produktami będą: polityka i procedura zarządzania ryzykiem korporacyjnym, metodyka i narzędzia, rejestr zidentyfikowanych i ocenionych ryzyk, mapy ryzyk oraz wybrane ryzyka kluczowe. Dalsze etapy projektu dostarczą strategię zarządzania ryzykami kluczowymi oraz pierwszy raport kwartalny za II kwartał 2013 r. z zarządzania ryzykiem w Grupie Kapitałowej KGHM Polska Miedź.